

Miðeystur og føroyingar

MESTSUM allur heimurin tekur undir við samtyktini hjá ST, um at Irak treyta-leyst skal taka seg úr Kuwait. Helst eisini allir føroyingar gera tað. Hetta átti tað heldur eingin ivi at verið um, tí so-leiðis sum irakiski leiðarin Saddam Hussein hevur týggjað sær móti tí ku-waitiska fólkinum og annars móti øllum sínum sokallaðu mótstøðummonnum, hevur hann bara eitt í at velja, nevniliga at geva skarvin yvir. Hesin irakiski bød-ilin hevur túsundtals fyrir ikki at siga hundræðstúsundtals mannalív á sam- vitskuni, tó at alt bendir á, at hann als onga samvitsku hevur, men er ein kald- ur og kyniskur mordari.

HANN hevur sett sum treyt fyrir at sam- ráðast um afturtøku, at spurningurin um ísraelsku hertøkuna av pale- stinensskum umráðum verður tikin upp á eini altjóða ráðstevnu. Hesum taka flestu av teimum sameindu ikki undir við og siga, at hesi málini hava einki við hvørt annað at gera, hvat eisini er rætt. ST-áðalskrivarin, sum nú er á veg til Bagdad at royna seg sum semings- mann, segði við tíðindamenn herfyri, at hesi málini kunnu ikki tengjast saman, tí ein ólógligheit rættvisger ikki eina aðra.

TAÐ eru fleiri lond í vesturheiminum, sum leingi hava hildið, at vit eiga at við- gera øll trætumálini í Miðeystri á eini friðarráðstevnu. Hetta er ikki nakað nýtt. Frakland hevur havt hesa áskoðan síðan í 1983, og andstøðan í ísraelska tinginum, arbeidaraflokkurin, hevur eis- ini verið fyrir eini tilikari ráðstevnu.

MEN tað er ikki lukklugt, nevnið tú henda spurningin fyrir føroyingum og tú loyvir tær at seta spurnartekin við māt- an, sum stjórnirnar í Ísrael hava tacklað palestinaspurningin upp. Kritikkur móti Ísrael er tabuevni í Føroyum meira enn nakra aðra staði í verðini. Eitt ílt orð um Ísrael og tú ert útstoyttur úr føy- oyska samfelagnum, tú ert antisemitt- ur, tú ert kommunistur, tú ert heidning- ur og hvat ein nú kann finna uppá at kalla tað. Hetta hevur m.a. Sosialurin merkt, tá vit hava loyvt okkum at endurgeva kritiskar holdningar í útländ- inum móti Ísrael. Og hetta hevur verið ein funnin fressur at brúka hjá teimum hægrevendu móti javnaðarflokkinum, hvørja ferð hetta hevur verið tikið til umrøðu fyrir eitt val. Bara ein kritisk rødd í Sosialinum móti Ísrael í einum hvørjum máli, og allur javnaðarflok- kurin hevur verið skírdur ókristilgur og heidin. Ja, tíverri, so lágt ríða vit føy- oyingar. Tá avtornar, fanatiskir, dømandi og intolerantir. Í eygunum á mongum føyoyngi eru arabarar ikki menniskju, men djór.

OKKARA áskoðan er tann, at eisini føy- oyingar eiga at siggja eina sak frá fleiri síðum. Líka so væl sum ísraelar hava rætt til eitt land, hava palestínensar tað. Og eru trupulleikar millum tvey fólka- sløg, so nyttar ikki bara at brúka harð- skap hvør móti øðrum. Samráðingar — dialogur — má til, skal vón vera fyrir eini friðarlígari loysn í framtíðini. Serliga hægreflokkarnir í Ísrael hava ikki viljað hoyrt talan um nakran dialog við pale- stinar. Teir hava heldur ikki tikið undir við ynskjunum um at halda eina altjóða friðarráðstevnu um allan Miðeystur- spurningin, eitt ynski, sum nú er rætti- liga gamalt, og sum Saddam Hussein nú roynir at brúka fyrir at rættvisgera sínar syndir.

TAÐ er so lætt at vera klókur aftaná, men hevði hægrevongurin í Ísrael ikki verið so »steilur« og so viðgongdur í sínum sjónarmiðum mótvegis palestin- um, men lurtað eftir eitt nú andstøðuni, arbeidaraflokkinum og harafturat øð- rum londum og ST, so átti Saddam Hussein í dag helst ikki henda »trumf- in« at spæla út. Hóast vit eru púra og al- deilis ósámd við hann, tá hann vil tengja innrásina av Kuwait saman við palestinaspurninginum, so kunnu vit ikki siggja burtur frá, at júst palestin- a-spurningin hava vit ikki gjørt nógv fyrir at loysa. Her kundi USA havt lagt trýst á Ísrael, tí tað er her ein tann týd- ingarmesti spírín til kreppurnar í Mið- eystri liggur. Ein sær í dag betur enn nakrantíð, hvussu vandamikil fyrir heimsfriðin tað viðgongda hæg- ra er. Hetta hæg- ra, sum skírur allan kritikk og allan dialog fyrir ramastu kommunismu og tað ið verri er, og harvið lokar seg inni og skapar gróðrabotn fyrir harð- skapi.

TAÐ skal ikki undra okkum, at einasti møguleikin fyrir at sleppa undan einum oyðandi kríggi í Miðeystri, verður nett- upp tann sannroynd, at teir sameindu onkursvegna fara at ganga við til at halda eina friðarráðstevnu um Miðeyst- ur eftir at Irak tultella eitt heilt hevur tik- ið seg úr Kuwait.

MEN lægið er tað. Her heima í Føroyum eru tað júst tey viðgongdu hægrevgein í politikk, tvey, ið skulu eistast at ganga inn fyrir fríssini og frælsi, sum taka undir við kompromisleysa politikkinum hjá tí viðgongda hæg- ra í Ísrael. Hetta eru ofta fólk, sum hava tikið patent uppá kristin- dómin, og hóast tey geva seg út fyrir at halga kristnu boðnum lív sitt, so eru júst tey mest intolerantu fólkin, vit finna á hesum klettum. Vit mæta nøkr-

um av hesum fólkinum í gøtunum við ísraelska merkinum veittrand, vit lesa, hvat tey skriva í bløðunum. Hetta eru í mongum føyum fanatikarar, fólk, sum á ongan hátt tæna hvørki friðarins ella Ísraels sök. Tit hava fullan rætt til at stríðast fyrir eini sök — men hví henda fanatismen — intoleransan og ósaklig- heitin í Guds navni. Har hoyrir hon ikki heima.

HVUSSU vandamikil tað uttasta hæg- ra er fyrir heimsfriðin hava vit mong dømi um. Og sleppa vit fordómum okkara, so siggja vit eisini, hvussu vandamikil poli- tikkurin hjá hesum viðgongda hæg- ra í Ísrael er fyrir ikki bara teirra egna frið men fyrir allan heimsfriðin. Tí tann kom- promisleysi politikkurin hjá ísraelskum hæg- rahegrymum og ortodoksam jødum hevur onki fyrir gjørt fyrir at varðveita friðin, men bara kynt undir bálið við sín- um beinherðu og ultimativu stöðutak- an, sum sæst eitt nú í teirra ólógliga niðursetupolitikki í teimum hersettu økjum.

VIT eru væl greiðir yvir, at tað, vit her hava skrivað, fyrir mangan føyoyngar er sum at rætta hundi brand. Men er tað ikki uppá tíðina, at eisini vit í Føroyum fara at tosa ærliga og sakliga um sli- k álvármál sum eitt nú ísraelsku viðgerð- ina av allari tí palestínensisku sakini. Hetta tosa teir um í ST — hví ikki eisini her heima hjá okkum, nú vit halda okk- um hava so nógvar røtur aftur til Ísrael og tess fólk! Lat okkum enda við at minna á, at ST-felagsskapurin herfyri — saman við USA — fordømdi ísraelsku atgerðirnar móti palestinum í Jerusa- lem. Kanska eitt kjak um júst Ísrael kann avdúka, hvørjir vit føyoyngar í veruleikanum eru. Ella kanska tað kann fáa okkum at siggja eina sök frá fleiri síðum — at hava vírding fyrir øllum menniskjum — kanska!

sosigaley

Dimmalætting

DAÐBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

FRÍU FØROYAR

NORÐLJÓÐ

Pedagoghetzin í Dimmu heldur fram

»Men í Føroyum rina hesi viðurskipti ikki við, tí her ræður bert um at tryggja einum litlum stættarbolki størri lönir enn øðrum, meðan onnur munnu dvina peningaliga«, skrivur Dimmalætting í oddagrein.

Bláðið umrøður kreppuna í Miðeystri og kann so ikki lata vera við at brúka hetta stóra álvármálið til at leggja eftir okkara fak- feløgum, eftir ávisum bókum í samfelagnum, sum hetta blað og flokkur tess nú í longa tíð hava forfylgt.

Eingin ivi er um, at

Dimman her sipar til pedagogtrætuna. Bláðið, sum annars hevur givið seg út fyrir at vera mál- gagnið hjá øllum føyoy- ingum, hevur nú í longri tíð rikið eina hetzliknandi kampagnu móti øllum, sum hevur við fakfeløg at gera, og serliga teimum, sum arbeida fyrir almenna lön.

Hvi bliva við at leggja eftir einum ávisum stættarbolki og hvi bera ósannindi fram um henda bolkin, nevniliga pedagog- arnar! Hvi royna at geva mongu lesarunum kring landið ta fatan, at peda- gogar eru óndsinnað menniskju, sum bara vilja misbrúka børnini í roynd sínar at fáa meira í egnan lomma, hvi hesa fram- haldandi hetz móti hesum fólkinum, sum fylla út ein átrokandi og natúrligan

tørvi okkara samfela- gskapin, nevniliga at ansa børnunum, meðan foreldr- ini eru til arbeiðis!

Tað er einki nýtt, at fleiri av tingmonnum sam- bandsflokksins hava litið til yvirs fyrir fakfeløgum, men tað má sigast, at Dimmalætting roynir alla tíðina at leggja framman- fyrir flokki. Fyri tað um nýggja løgtingskvinnu sambandsflokksins, sum eisini stendur Dimmalæt- tingini ógvuliga nær, ikki kemur so væl út av tí við pedagogar, so átti blað- leiðsla Dimmalættingar ikki at givið loyvi til, at blaðið varð brúkt sum leikpallur fyrir eini ein- visari og ósakligari hetz móti pedagogum og fak- feløgum annars.

Ásannandi hetta kann ein siga, at tað kanska er júst í Dimmalættingini og

í sambandsflokkinum, at vit finna tey veruliga reaktioneru, tey mest kon- servativu og tey mest við- gongdu á hæg- rafrontinum — tað talar skrivningin í Dimmalættingini hesa seinastu tíðina fyrir. Og við hesum í huga var tað nú kanska heldur ikki so lægið, at tað einki spurdist burtur úr eini samgongu millum javnaðarflokkin og sambandið. Ein flokk- ur og eitt politiskt mál- gagn, sum bara hava eitt- ans endamálið í dagsins samfelag, nevniliga at ganga imóti øllum broyt- ingum og at vilja jarð- leggja fakfeløgini og tað hesi standa fyrir, eiga ikki betri uppiborið enn at vera vist út í myrkrið, har tey hoyra heima.

Sosialurin

Lýsing

Telefonverk Føroya Løgtings sækir eftir einum fólki at røkja starvið sum starvs- fólka-leiðari á stovninum.

Starvið umfatar tilrættislegging av starvsfólkapolitikkinum, viðurskipti við yrkisfeløgini, setan av starvsfólkinum og lærlingum, skeiðvirksemi og annars starvsfólka mál yvirhøvur.

Talan er um eitt spennandi arbeiði, ið krevur góð samarbeiðsevni og evni at arbeiða sjálvstøðugt. Lønin verður sam- bært sáttmálan millum Føroya Lands- stýri og Starvsmannafelagið ella avvarð- andi yrkisfelag.

Umsóknir skulu vera telefonverkinum í hendi innan 20. januar 1991 og skulu stílast til:

Telefonverk Føroya Løgtings
att. Sólbjørn Jacobsen
Postbox 27
110 Tórshavn